

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 38

Lýsingarprísur fyri min: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 11. september 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. Árg

HAR HARÐRENDIR KAPITALISTAR RÁÐA

Skrivstovumaður hjá P.f Kjölbro ið hevur verið í felagsins tænastu í 23 ár fingið sakkuttan orsök. —

Arbeidsmenn hjá sama felag hava fingið somu viðferð. Hildið verður, at tað er tí at teir hava verið ov »aktivir« adressumennella ikki hava somu politisku hugsan sum Ewald Kjölbro. —

Næstseinstasta hósdag varð löggin gerð framd á skrivstovu P.f Kjölbro's norðuri í Klakksvík. Her hendi tað merkiliga, at veldisharrin Ewald Kjölbro uttan nakra orsök gav skrivstovumanni, ið hevur verið í felagsins tænastu í samfull 23 ár »sakk« uttan nakra sum helst orsök. Maðurin fekk boð um at rýma úr plássinum um 6 mánaðar, men hann fór fáar dagar aftaná —

Hann var ikki tann fyrsti.

Tað er hent fyrr, at menn, ið hava havt ov fast samband við adressuna ella, sum frásagt frammanfyri, hava verið »aktivir« í politikki eitt nú blaðskrivning, eru hóttaðir av stórmonnum, ið sum kunnugt eru 5 prosentatarar. Tað sigst sum satt, at 2 arbeidismenn — annar arbeiddi á Fiskamjølsvirkinum og hin á Timburdeildini — eru koyrdir til hús, og ikki hava fingið arbeiði aftur hjá P.f Kjölbro.

LÖGNIR ATBURÐIR.

Tað tykist lögið, at menn, ið eru organiseraðir, uttan nakað verða koyrdir til hús, og gjörðir breiðleysir. Eiga ikki felögin at taka sær av slikum, í hesum föri arbeismannafelagið og handverkarafelagið (skrivstovufólk í Klakksvík hava okkum kunnugt einki felag)?

Stokkut skulu harðir harrar ráða.

Útvarpið í morgin

Vikuvirlit frá Pressens Radio-avis.

Føroysk tíðindi.

Barnasending. Johan Nielsen og Petur Reinert.

Felagslívið í Keypmannahavn er byrjað aftur. — Aksel Tórgarð.

100.000 kr. til javnaðarflokkinn

Á donsku javnaðarmannakon-gressini, ið hildin var síðst í juni mánaði og har føroyskir javnaðarmenn millum nógvar fremmandar gestir vóru umboðaðir, var avgjört at stovna ein valgrunn. Flestu donsku arbeidarafelögin hava sett hóp av pening í henda grunn — 10.000, 15.000, 20.000, 25.000 kr. o. s. fr. er tað javnan at frætta frá. Fyri stuttum helt »Smedenes forbund« aðalfund.

Á hesum fundi varð nærur einmælt viðtikið at jætta 100.000 kr. til valgrunn javnaðarflokksins og 500.000 kr. til kooperatiónina. Hetta eru menn, ið skilja, at uttan politiska fylking um arbeidara-

flokkinn — sosialdemokratið — verður eingin sigur, eingin vón um at bóta um arbeiðs-, lönar- og livikors síni. Donsku smiðirnir vita, at hesar 100.000 kr. vilja teir skjótt vinna aftur við rentum og rentum av rentum bert javnaðarmenn koma til ræðið. Utan bardaga, eingin sigur, uttan pening eingin bardagi, ið förir til sigurs.

OMANLOP VIÐ GJÓGV

Í nógva regninum í síðstu viku var stórt omanlop við Gjógv. Tað leyp oman úr Middagsfjalli. Grót og eyrur ruddi oman yvir hagan og ið fleiri torvkráir og 4 seyðir við sær.

ÍSLANDSVITJAN VIÐ HEKLU

Seint mikukvöldið legði Hekla inn á Havnina. Longu um middagsleitið hósdagin fór hon av stað aftur. Einstök vitjaðu til Kirkjubæðar. Konufólkini leitaðu í handlarnar; fregn-

aðst eftir enskum toyvörum. Hekla hevur gjört 2 túrar til Skandinavien og 4 til Skotlands í summar. Henda túrin vitjaðu tey Bergen, Kristiansand, Oslo og víðari Götuborg og Keypmannahavn, har teir lossaðu sild. Á heimveg inn í Aalborg eftir sementi. Tórshavn og seinast Vestmannaeyjar. Við vóru 107 ferðafólk. Ferðapeningurin umleið 4000 ísl. kr. Hekla er 1465 br. tons. Rúmar 147 ferðafólkum í millumlandsigling. 300 í innanlandsigling.

Gagnfiskur

»Gagnfiskur undir Føroyum« eitur bóklingur, ið felagið »Føroya náttúra — Føroya skúli« hevur givið út. Tað eru fróðingarnir Karsten Hoydal og Jákup Sverre Joensen, ið hava »skrivað« bóklingin. — Karsten Hoydal um: Hvesu goyma vit fisk — og Jákup Joensen um: Gagnfisk. Í bóklinginum er hóp-ur av myndum av teimum ymisku fiskaslóg-unum.

Meginparturin av svenska sildafloktanum var á Klakksvík seinasta vikuskifti.

Sum vit stutt søgdu frá í seinasta blað, var hóp av fremmanda kipum á Klakksvík frá seinasta hósdeggi til týsmorgunin í hesari vikuni. Flestir vóru svenskararnir umleið 60 skip, og restin norðmenn, linubátar, sildaskip og kópafangarar.

Á Pollinum lá svenska umsjónarskipið »Holmöone«, fleiri sildaskip og »Thetise«. Kain var stúgvandi full, har lá skip uttan á skipi, eisini lá hóp av skipum bæði á Kó-ini og brúnni á Stongunum.

Nógv fólk á gótunum.

Sunnudagin var dýrdarveður, og hóp av fólk úttandura, so trøngligt var á gótunum. Svenskarir hövdu nokk av tí váta slagnum og ikki vóru so fáir fullir menn at siggja, og ólataðir vóru eir.

Eins og í hermannatíðini

vóru nógv konufólk á gótunum í hesum sildarokinum, og fáar mundu fara stakar til hús.

Tað er verunleiki

at fólkaflakkurin nú er endaður har, hann verunliga hoyrir heima: í sambandinum.

at Tingakrossur einaferð hevur sagt: Vit vita øll, at teir leiðandi aftanfyrir fólkaflakkin alla tíðir hava sigt undir fólkskum flaggi.

8848 TUNNUR HESA VIKUNA

Í gjár visti Sildasöln eingi tíðindi uttan tey, at Kongshavn sigldi inn við 1360 tn. Annars eru landaðar hesa vikuna: Dragasund 400 tn., Keldan 270, Krossteinur 1200, Ósi 283, Marshall 460, Gullsóki 730, Hovgrímur 195, Havborgin 1200, Carlton 530, Liljan 860 og Pilot 410 tn.

HALO, KLAKKSVÍK HER!

Meginparturin av svenska sildafloktanum var á Klakksvík seinasta vikuskifti.

Onnur tíðindi

»Liljan« kom av sildaveiði hósdagin við 360 tunnum. »Jóannes Patursson« fór til Grönlands seinasta leygardag. »Polo« er á veg úr Egersund við tónum tunnum.

»Thetise« var inni mikudagin. Frætt er frá »Brandis« ið er í Islandi. Hevði 100 skpd. fyri viku síðan. »Grunningur« úr Grimsby mikudagin. Norskt veiðufar stendur á Kl. sleipu-stöð.

Dimmaletting og blokadan

Sum tíðindabrev úr Klakksvík fyri 3 vik-um síðan segði frá, hevur ein kiosk her í bygdið blokerað »14. sept.« »Dimmaletting« fyri 5. í h. hevur á 1. síðu oddagrein, ið nevnt KIOSK-SENSUR. Her finnst skrivarin hvassliga at »Sosialinum«, ið hevur tik-ið slikt tíðindabrev upp. Í »Diml.« stendur m. a. »... »Sosial Demokrat« er simpelthen henrykt over Kioskmandens beslutnings op-træden.« Kioskmaðurin var »beslutnings« 14. sept. og »Diml.« vóru blokeraði sama dag.

Norðan.

Føroya mek, grótíðnaði

Hóskvöldið 10. sept. vórðu blaðmenn bodnir til fundar hjá Vilhelm Nielsen. smiðjumeistara, formanni í partafelagnum Føroya mek, grótíðnaði. Hjadstaddur var eisini Lars Larsen, steinhoggari. Nielsen greiddi frá, hvussu fingin var í lag áttmáli við Amerikunum og visti okkum sáttmálan, ið skrivaður er í januar í ár, har Amerikunum er til reiðar at keypa 16000 kv.m. av sagaðum og poleraðum gróti árliga í 5 ár.

Hesin sáttmáli er undirskrivaður, meðan menn frá statsministeriinum vóru til staðar.

Tað, sum áður er selt til Danmarkar hevur verið sagað grót, meðan Amerikunum vilja hava tað polerað eisini. Um hetta skal gerast er neyðugt at fáa 3 maskinur, ið kunnu polera 3 kvm. um tíman hvør og vildi hetta amerikanska felag hjálpa til at fáa hesar

maskinur til vega. Samstundis sum teir hava havt samband við amerikanska felagið, hava teir eisini havt samband við tey felögin í Danmark, ið teir áður hava selt til. Siga tey seg vilja hava ráðsagaðar plátur. Kannað er eftir, hvussu hetta keypsfelagið er og siga teir, ið áður hava havt samband við tað, at teir altíð hava gildið til ásetta

Frh. á 4. síðu.